

K5C MI-VERBIT, JOHD.

(päivitelty 8.6.2023)

K KREIKKA <https://gen.fi/k.html>

K5 VERBIOPPI <https://gen.fi/k5.html>

K5C MI-VERBIT <https://gen.fi/k5c.html>

K5C Mi-verbit, johd.

<https://gen.fi/k5c-mi-verbit-johd.html>

SISÄLLYSLUETTELO (luonnos)

- 0. Dokumentteja
- 1. Oo- ja mi-verbit
- 2. Painomerkit
- 3. Suuret ja pienet mi-verbit
- 4. Preesensvartalon taivutus
  - 4.1 Aktiivin preesens
  - 4.2 Mediumin/passiivin preesens

0. DOKUMENTTEJA

K Kreikka (sivukartta)

<https://gen.fi/k.html>

Aejmelaeus, Lars: Uuden testamentin kreikan kielioppi. Kirjapaja 2008 (LA)
Analytical Lexicon of New Testament Greek. Revised and Updated.

Hendrickson 2012

Blomqvist–Toivanen: Johdatus UT:n kreikkaan. Gaudeamus 1974 [2010] (BT)

Liljeqvist, Matti: Uuden testamentin sanakirja kreikka–suomi.

Finn Lectura 2007 (MLK)

1. OO- JA MI-VERBIT

Oo-verbien sanakirjamuodossa (akt. ind. prees. yks. 1.) on **Ω**-päätte.

ἀκού**Ω** kuulla, "minä kuulen"

βάλλ**Ω** heittää, "minä heitän"

παιδεύ**Ω** kasvattaa, "minä kasvatan"

Supistumaverbeistä annetaan sanakirjassa (tekninen) supistumaton muoto.

ἀγαπά**Ω** rakastaa (tekninen sanakirjamuoto)

ἀγαπῶ akt. ind. prees. yks. 1. minä rakastan

μισέω [ī] vihata (tekninen sanakirjamuoto)

μισῶ akt. ind. prees. yks. 1. minä vihaan

πληρόω täyttää (tekninen sanakirjamuoto)

πληρῶ akt. ind. prees. yks. 1. minä täytän

Oo-verbien taivutuskaavaa kutsutaan myös temaattiseksi, koska siinä esiintyy tietyissä muodoissa sidevokaali (teemavokaali) verbivartalon ja persoonapäätteen välissä. Esimerkiksi:

akt. ind. prees. mon. 1. **-Ο-**

παιδεύομεν

verbivartalo	παιδευ-
side- eli teemavokaali	-Ο-
persoonapäätte	-μεν

akt. ind. prees. mon. 2. **-Ε-**

παιδεύετε

verbivartalo	παιδευ-
side- eli teemavokaali	-Ε-
persoonapäätte	-τε

Mi-verbien sanakirjamuodossa (akt. ind. prees. yks. 1.) on **μι**-päätte.

δίδωμι antaa, "minä annan"

verbivartalo	διδω-
persoonapäätte	-μι

εἰμί olla, "minä olen"

verbivartalo	εἰ-
persoonapäätte	-μι

εἶμι mennä, "minä menen"

- esiintyy UT:ssa vain yhdysverbeissä

Mi-verbien taivutuskaavaa kutsutaan atemaattiseksi eli ei-temaattiseksi, koska siinä ei ole sidevokaalia (teemavokaalia). Taivutuspäätteet ovat osin erilaisia kuin oo-verbeissä. Taivutuspäätteet liitetään suoraan verbivartaloon.

Uuden testamentin syntyaikana mi-taivutus oli muuttumassa oo-taivutukseksi. Joistakin klassisen kreikan mi-verbeistä esiintyy UT:ssa kummankin taivutuskaavan mukaisia muotoja, joistakuista pelkästään oo-taivutuksen mukaisia muotoja.

2. PAINOMERKIT

Verbien persoonamuodoissa paino merkitään niin kauas lopusta kuin mahdollista.

Mi-verbien partisiipeissa paino merkitään vartalon viimeiselle tavulle, jos painosäännöt sen sallivat.

Mi-verbien aktiivin infinitiiveissä paino merkitään penultimate. Med./pass. infinitiivissä paino merkitään reduplikoiduissa preesensvartaloissa poikkeuksellisesti antepenultimate, muissa mi-verbeissä aktiivimuotojen tapaan penultimate.

Akuutti säilyy mi-verbien partisiippien painomerkkinä myös lyhentyneissä muodoissa, sikäli jos painosäännöt sen sallivat – pitkävokaalisissa penultimatepainotteisissa tavuissa on oltava sirkumfleksi, jos lopputavu on lyhyt.

Aktiivin partisiipin feminiinimuodot taivutetaan ja painotetaan ensimmäisen deklinaation neljännen eli ns. thalassa-taivutusryhmän mukaisesti.

Aktiivin partisiipit painotetaan substantiivien tapaan (fem. mon. saa ultimapainoisen sirkumfleksin), medium–passiivin partisiipit painotetaan adjektiivien kaltaisesti eli feminiinimuotojen painot merkitään samoin kuin vastaaviin maskuliinimuotoihin.

3. SUURET JA PIENET MI-VERBIT

UT:n yleisin verbi on εἶμι eli olla-verbi.

K9 εἶμι eimi (2461/2527) olla, olla olemassa, tapahtua, tarkoittaa (verbi)
<https://gen.fi/k9-05-eimi-olla.html>

Lisäksi neljää yleisesti esiintyvää mi-verbiä kutsutaan "suuriksi mi-verbeiksi".

δίδωμι (415x) antaa, maksaa, uskoa jollekin, asettaa virkaan/tehtävään

ἵημι panna liikkeelle, heittää, päästää, lähettää

(esiintyy UT:ssa vain etuliitteisenä yhdysverbinä,

εἶμι kulkea, mennä, tulla -verbin kausatiivi)

ἵστημι (154x) asettaa seisomaan/pystyyn, pysyä pystyssä

τίθημι (100x) asettaa, laittaa, panna

4. PREESENSVARTALON TAIVUTUS

K5C Mi-verbien preesenssysteemi

<https://gen.fi/k5c-mi-preesenssysteemi.html>

4.1 AKTIIVIN PREESENS

akt. ind. prees.

-Ω	-μι
-εις	-ς
-ει	-σι(V)
(*-εσι)	
-ομεν	-μεν
-ετε	-τε
-ουσι(V)	-ᾶσι(V)

akt. ind. impf. (preesensin sivutempus)

-ον	-ν
-εζ	-ς
-ε(V)	—
-ομεν	-μεν
-ετε	-τε
-ον	-σαν

akt. konj. prees.

- samat päätteet

- hakasulkeissa olevia muotoja ei esiinny UT:ssa

-Ω [-Ω]

-ης [-ης]

-η -η

-Ωμεν [-Ωμεν]

-ητε [-ητε]

-Ωσι(ν) -Ωσι(ν)

akt. imperat. prees.

-ε -/-ε

-ετω -τω

-ετε -τε

-έτωσαν -τωσαν

akt. inf. prees.

-ειν (*-εεν) -ναι

akt. partis. prees. mask.

-ων *-ντις

-οντος -ντος

-οντι -ντι

-οντα -ντα

-οντες -ντες

-όντων -ντων

-ουσι(ν) *-ντ-σι(ν)

-οντας -ντας

akt. partis. prees. fem.

-ουσα *-εσα

-ούσης	*-έσης
-ούση	*-έση
-ουσάν	*-εσάν
-ουσαι	*-εσαι
-ουσῶν	*-εσῶν
-ούσαις	*-έσαις
-ούσας	*-έσας

akt. partis. prees. ntr.

-ον	-ν
-οντος	-ντος
-οντι	-ντι
-ον	-ν
-οντα	-ντα
-όντων	-ντων
-ουσι(ν)	*-ντσι(ν)
-οντα	-ντα

4.2 MEDIUMIN/PASSIIVIN PREESENS

med./pass. ind. prees.

-ομαι	-μαι
-η	-σαι
(*-εσαι)	
-εται	-ται
-όμεθα	-μεθα
-εσθε	-σθε
-ονται	-νται

med./pass. ind. impf. (preesensin sivutempus)

-όμην	-μην
-ου	-σο
(*-εσο)	
-ετο	-το
-όμεθα	-μεθα
-εσθε	-σθε
-οντο	-ντο

med./pass. konj. pres.

- samat päätteet

-ωμαι	-ωμαι
-η	-η
-ηται	-ηται
-ώμεθα	-ώμεθα
-ησθε	-ησθε
-ωνται	-ωνται

med./pass. imperat. pres.

-ου	-σο
(*-εσο)	
-έσθω	-σθω
-εσθε	-σθε
-έσθωσαν	-σθωσαν

med./pass. inf. pres.

-εσθαι	-σθαι
--------	-------

med./pass. partis. pres. mask.

-όμενος	-μενος
-ομένου	-μένου
-ομένω	-μένω
-όμενον	-μενον
-όμενοι	-μενοι
-ομένων	-μένων
-ομένοις	-μένοις
-ομένους	-μένους

med./pass. partis. pres. fem.

-ομένη	-μένη
-ομένης	-μένης
-ομένη	-μένη
-ομένην	-μένην
-όμεναι	-μεναι
-ομένων	-μένων
-ομέναις	-μέναις
-όμενας	-μένας

med./pass. partis. pres. ntr.

-όμενον	-μενον
-ομένου	-μένου
-ομένω	-μένω
-όμενον	-μενον
-όμενα	-μενα
-ομένων	-μένων
-ομένοις	-μένοις
-όμενα	-μενα